

практичної конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії 22 лютого 2024 року. Хмельницький, 2024. С. 134-138.

4. Петришина Т. Ю. Роль вихователя в контексті перспективності й наступності дошкільної освіти та початкової школи. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти* : зб. матер. VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2022. Вип. 11. С.144-146.

5. Тодосієнко Н. Л. Педагогічне значення українського фольклору у патріотичному вихованні дітей молодшого шкільного віку. *Патріотичне виховання в освіті та соціальній роботі: уроки минулого та сучасний погляд*: зб. матер. міжвузівської науково-практичної конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії 22 лютого 2024 року. Хмельницький, 2024. С. 242-247.

6. Akimova, O. Creative thinking as a philosophical category. *Proceedings of the Summer Science Symposium «Science and policy — Dialogue in Europe»*. Tallinn, 2016. August. P. 13-18.

7. Starovoit L. Psychological and pedagogical aspects of preschoolers creative development in the process of creative labor training. *Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej «Pedagogika.Współczesne tendencje w nauce i edukacji»*. Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2016. P. 84-87.

ТВОРЧИЙ РОЗВИТОК ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЗАСОБІВ МУЗИЧНОЇ ВИРАЗНОСТІ

Тамара Маринчук, старша викладачка

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

CREATIVE DEVELOPMENT OF CHILDREN OF YOUNGER SCHOOL AGE IN THE PROCESS OF LEARNING MEANS OF MUSICAL EXPRESSION

Tamara Marinchuk, senior teacher

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. В статті розкриваються особливості формування творчого розвитку дітей молодшого шкільного віку засобами вивчення засобів музичної виразності. Автор презентує методичні прийоми та підходи до застосування вивчення засобів музичної виразності з дітьми, залучення учнів до творчого процесу.

Ключові слова: музична діяльність, музичне мистецтво, творчий розвиток, молодший шкільний вік, засоби музичної виразності.

Abstract. The article reveals the peculiarities of the formation of the creative development of children of primary school age by means of studying the means of musical expressiveness. The author presents methodical techniques and approaches to the use of learning means of musical expressiveness with children, involving students in the creative process.

Key words: musical activity, musical art, creative development, younger school age, means of musical expression.

Інноваційно-орієнтована система естетичного виховання спрямована на розвиток естетичної компетентності учнів молодшого шкільного віку та підготовку їх до нових напрямів мистецької й художньої діяльності. Основна відмінність цієї моделі полягає в тому, що вона спрямована на підготовку дитини до життя в сучасному динамічному суспільстві, що дозволяє їй розвиватися як активного учасника змін і інновацій, здатного до ініціативи та виконання естетичних інновацій. Розвиток особистості як суб'єкта інноваційної діяльності на діяльнісному, особистісному та соціальному рівнях забезпечуватиметься за допомогою комплексної стратегії інноваційного розвитку, щоб реалізувати цю модель.

Основною метою загальної середньої освіти є створення сприятливих умов для розвитку творчого потенціалу та здібностей кожної людини, щоб досягти успіху в житті. Одним із пріоритетних сучасних напрямків реформування основ національного виховання визначено забезпечення можливостей постійного духовного самовдосконалення, формування інтелектуального та культурного потенціалу особистості в Державній Національній програмі «Освіта» Україна XXI століття, «Стратегії національно-патріотичного виховання» та інші інструктивні документи МОН України. Основні концептуальні положення сучасної педагогічної освіти, містяться в таких державних документах, як Закон України «Про освіту» та, «Концепція розвитку педагогічної освіти» та визначають саме ці актуальні цілі.

Психологічний та педагогічний аспект концепції творчого розвитку особистості розробляють сучасні дослідники І. Бех, І. Зязюн, О. Кононко, Л. Суботіна, О. Пеклун, Л. Ткаченко, з мистецької педагогіки та естетичного виховання особистості - Л. Артемова, Л. Масол, Е. Печерська, О. Рудницька. Розвиток творчої активності, розкриття, виявлення творчого потенціалу є одним з пріоритетних напрямків сучасної педагогічної науки, який розглядають науковці В. Кремень, Л. Лук'янова, Н. Ничкало. *Це формування внутрішнього світу особистості, мислення й сприймання, емоцій та почуттів, визначає систему естетичних цінностей. Реалізація педагогічного потенціалу мистецтва завжди була засобом духовного та емоційного розвитку дітей в процесі вивчення засобів музичної виразності твору мистецтва: ритм, темп, характер, мелодія та інші. З цього питання в системі освіти присвячені роботи Т. Добровольської, Л. Комісарової, І. Левченко, Л. Назарової, О. Щолокової.*

Використання мистецтва в процесі вивчення засобів музичної та художньої виразності стимулює розвиток у молодших школярів пізнавальних, креативних здібностей, здатність до творчості. Творчий розвиток є тривалим процесом, у ході якого проходить встановлення і формування естетичного сприймання, естетичних ідеалів, цінностей, смаку, воно пов'язане з освоєнням поняття прекрасного і потворного і здійснюється різноманітними шляхами та методами й у різних формах. Відбувається формування у дітей розуміння засобів музичної виразності та розвиток й накопичення естетичних уявлень та образів у творах, які вивчаються.

Творчий розвиток дітей та естетичне ставлення до світу, природи та мистецтва передбачає насамперед збудження почуттів у дитини, які поступово трансформуються у властивості особистості. Це ставлення формується головним чином в процесі вивчення засобів музичної та художньої виразності творів мистецтва. Естетична творчість уявляє собою творчість за законами краси, а художня діяльність – творчість за законами добра і справедливості. Отже, в процесі творчого розвитку особистості дитини особливого значення набуває початкова школа, зокрема, «наступність у навчанні та вихованні дітей дошкільного і молодшого шкільного віку» [2, с. 349]. «Формування духовно багатой людини, яка глибоко розуміє твори мистецтва, має високо розвинуті естетичні смаки, відчуває красу навколишнього світу і прагне до творчого перетворення дійсності за законами прекрасного. Це характерно для дошкільного віку, у період активного розвитку мислення» [6, с. 242].

Отже, «важливого значення набуває також осмислення питань художньо-естетичного виховання, формування естетичної культури особистості; виховання у молоді національного характеру мислення, патріотизму, моральності, естетичної самосвідомості, духовного розвитку дітей та юнацтва. Становлення уявлень особистості про світ, стосунків людей, про себе починається одночасно з розвитком почуттів і моральних якостей. Воно є основою моральної спрямованості особистості визначають її подальше життя» [3, с. 134]. Таким чином, «музична діяльність є особливою здатністю особистості дитини створювати естетичні цінності» [7, с. 188].

Музика позитивно впливає на творчий розвиток, смаки, інтереси та почуття дітей. Музична творчість є доступною формою світосприйняття, яка включає відтворення різноманітних жанрів, осягнення сутності потреб у красі та творче самовираження. Високого рівня художні твори минулого і сьогодення формують і поглиблюють свідомість людей,

зберігають соціальну пам'ять країни та допомагають молодому поколінню бути причетним до історії свого народу. Музика традиційно розглядається як засіб пізнання та вираження емоційного світу людини, а молодший шкільний вік найбільш підходить для музично-естетичного виховання. Це також дозволяє активізувати творчий розвиток під час вивчення засобів музичної виразності та організувати інсценізації українських народних пісень у виховній практиці молодших школярів.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти / під. наук. керівн. Піроженко Т. О., авт. кол.: Байер О. М., Безсонова О. К., Брежнєва О. К., Гавриш Н. В., Загородня Л. П. та ін. 2021. 38 с.

URL:

https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

2. Кривошея Т. М. Наступність у навчанні та вихованні дітей дошкільного і молодшого шкільного віку в педагогічній спадщині Я. А. Коменського. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Серія: Педагогіка*: збірник наукових праць. 2009. № 28. С. 349-354.

3. Мальов С. В. Виховання патріотичних почуттів дітей молодшого шкільного віку в процесі формування естетичної компетентності. *Патріотичне виховання в освіті та соціальній роботі: уроки минулого та сучасний погляд*: зб. матер. міжвузівської науково-практичної конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії 22 лютого 2024 року. Хмельницький, 2024. С. 134-138.

4. Рудницька О. П., Миропольська Н. Е. Критерії музично-естетичного розвитку дітей. *Початкова школа*. 1985. № 3. С. 38-43.

5. Савченко О. Я. Виховний потенціал початкової освіти. посібник для вчителів і методистів початкового навчання. 2-ге вид. Київ: Богданова А. М., 2009. 226 с.

6. Тодосієнко Н. Л. Педагогічне значення українського фольклору у патріотичному вихованні дітей молодшого шкільного віку. *Патріотичне виховання в освіті та соціальній роботі: уроки минулого та сучасний погляд*: зб. матер. міжвузівської науково-практичної конференції Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії 22 лютого 2024 року. Хмельницький, 2024. С. 242-247.

7. Тодосієнко Н. Л., Маринчук Т. Т. Формування естетичного сприймання у молодших школярів засобами вокально-естетичної творчої діяльності. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*: збірник. наук. праць Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2019. Вип. 53. С.188-193.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ «МИСТЕЦТВА» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Алла Поплавська, здобувачка ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівник: М. В. Вацьо, заслужений працівник культури України, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

USING INTERACTIVE TEACHING METHODS IN THE LESSONS OF AN INTEGRATED ART COURSE IN PRIMARY SCHOOL

Alla Poplavska, bachelor's student

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University (Ukraine)

Анотація. В статті розкриваються особливості використання інтерактивних методів навчання на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво» в Новій українській школі. Описано значення інтерактивних технологій та методологія їх використання.